

Mij vnuet fra etc Danzg. Poland
Kv. litteratur. Poeflab med fysik
som ankom fortid d. 7 Jüli 1789. Bes-
festet w. samme dag. Cindahl.

060
Hij

N h i a r
S a m b y c f t i r,
sem þat
Íslenzka
Lærdóms-sísta Félag
hefur
á almennilegri Samkomu
þann 4da Apr. 1787.
med flestra atkvædum gjördar, til umbreytingar
edr aufningar Laga finna.

Nye
V E D T Æ G T E R,
som det
ÍSLANDSKE
LITERATUR SELSKAB
i
EN GENERAL FORSAMLING
den 4de Apr. 1787
*haver ved fleste Stemmer antaget, til Forandring
eller Forøgelse i dets Love.*

Prentadar í Kaupmannahofn 1787,
hjá Jóhanni Rúdólfhi Thiele.

§. 1.

Heir mannkostir, sem sá skal hafa til at bera eptir Félags-Skráarinnar 5. Káp. 1. Art., er veliaz kann til Forseta, heimta þat, at hinn 2. A. í greindum káp. verdi framvegis aflagdr, med því móti, at férhvorr Félags-limr, hvort helldr hann er í rod hinna orduligu lima'edr annarra, funni kostinn verda til Forseta, sé hann at eins heim kostum búinn, sem Skráarinnar 5. Káp. 1. Art. tilskilr.

§. 2.

Sokum nochurra nýrra umstípana, sem leidt hefir af tómanligri burtfor hins fyrra Forseta, hefir Félagit sied þat naudsynligt, at gjora þessar umbreytingar í 9da Káp. Skráarinnar, at því leiti, sem vidvísre umdæmingu tilsendra Mita:

- 1) I stöð þess, at dæma þau medtefnu Rit á samkomum Félagsins, eptir hins 3. Art. bodi, skal þat árliga med sameiginligum atkvædum setia 3. Kommissiónir, og í hvarri 3. menn, er Félagit áslitr at lerdómi og kunnáttu partil hæfa, og héraðauk eigi einlúngis sili helldr og skrifa funni á íslenzka tungu. Hin fyrsta af þessum Kommissiónum skal dæma um þau Rit, er eiginliga vidkoma Heims-speki, hvarfi og er innifalls in náttúru-speki og mælinga fræði; hin önnur þau er bústíðnar-efnum vidvíska, og sú pridia, þær hiss-
órisku

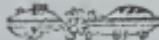
§. I.

De Egenskaber, som i Følge Lovenes 5 Cap. 1 Art. udfordres hos den Mand, der kan vælges til at være *Forstander*, giøre det nødvendigt, at samme Capitels 2den §. fremdeles tilsideflettes, saaledes at enhver af Selskabets Medlemmer, enten han er af de ordentliges eller andre Medlemmers Classe, kan vælges til Forstander, naar han har de i Lovenes 5te Cap. 1 §. bestemte Egenskaber.

§. II.

Formedelst endeel nye Indretninger, som ere foranledigede ved Selskabets forrige Forstanders dödelige Afgang, har Selskabet fundet fornödent at giøre følgende Forandringer i Lovenes 9de Cap. saavidt angaaer de indsendte Skrivters Bedömmelse:

- 1) Istæden for den ved den 3 §. bestemte Maade at bedömmne de indsendte Afhandlinger i Selskabets Farsamlinger, skal af Selskabet aarlig ved Votering nedflettes 3 visse Commisioner, bestaaende hver af 3 Mænd, som Selskabet skönner at besidde de dertil fornödne Indsigter og Kundskab, og som maatte ei allene kunne forstaae men og skrive det Islandske Sprog, den förste til at bedömmne de egentlig philosophiske Afhandlinger, hvorunder indbefattes Natur-Videnskaberne og Mathematiken, den anden de

þriska og fornfröldigu Ritgiordir, hvor med einneginn teliaz þau slycki eda Ritrannir, er tilkoma funua í Viðumaxlum edr ódrum sniðlum viðindum. Æn skyldu nockrar Letrgiordir, er sendaz Félaginu, vera þess efnis, at þær funni eigi hægliga at heyra til þessara friggja nafngéfnu Lærdómsgreina, þá stendr þat í valldi Félagsins í síkum vidburdum at setia og velsia nockra yfirordusíga Komissión til at dæma um þær.

- 2) Einus og sll bréf til Félagsins afhendaz Forsetanum, sem einum má heim upplíka, og hin somu eptir heirra innihalldi sendaz eigu frá honum í læstri bréfssku, annathvort til Féhirdis, áhræri þau í nockum máta reikningsskapar-efni, edr til Skrifarans, komi þau fíðr- ráðum og þar af leidandi bréfaskriftum ecki vid, svo sem tilsend Rit og þesskonar; þaunveg lætr og Skrifarinna ritin bera um í læstri tösku til vidkomandi Komissióna; og þyki honum nockurt Rit svo ástg-komit, at um þat funni bezt dæmt at verda af yfirordusígi Komissión, þá skal hann gëfa þat til vitundar á næxta Félags-fundi, til þess at sík Komissión funni þá eptir fríngumistadum at tilskipaz, er dæma skuli Ritit.

- 3) Jafnkiðott og eitt edr fleiri Rit eru komin til nockurvar Komissiónar, eiga þau þegar sliðtliga at yfirfaraz af sameiginligum línum hennar, svo at þeir fái sied, hvorsu framt heim funni, í tilliti til efnisins, móttaka veitaz, og at svo búnu leidréttiz still þeirra ogorda-

oeconomiske, og den tredie de historiske og antiquariske Afhandlinger, hvortil og henregnes hvad Stykker eller Forsøg der maatte indkomme i Poësien eller de skjonne Videnskaber; men skulde nogle af de indkommende Afhandlinger være af det Indhold, at de ikke kunne bequemmelig henregnes til nogen af forommeldre trende Classer, forbeholder Selskabet sig i saa Fald at nedsætte og vælge en extraordinair Commission til deres Bedömmelse.

- 2) Ligesom alle Breve til Selskabet leveres til Forstænderen, som allene maae åbne dem, og de efter deres Indhold sendes fra ham i en lukket Portefeuille enten til Regnskabsføreren, saavidt de i en elleranden Maade kunne angaae Caffe-Sager, eller til Skriveren, saavidt de angaae andre, Cassen og dens Correspondence uvedkommende Sager, saasom indsendte Afhandlinger og deslige; saa beförger og Skriveren Afhandlingerne i en lukket Portefeuille igien omdele til vedkommende Commissioner, og finder Skriveren at nogen af Afhandlingerne er af den Natur, at sammes Bedömmelse bedst kunne skee af en overordentlig Commission, anmelder han dette i Selskabets næste Samling, for da efter Omstændighederne at kunne anordne en saadan Commission til samme Afhandlings Bedömmelse.
- 3) Saasnart en eller flere Afhandlinger ere indkomne til en Commission, bør de strax af samtlige Commissioners løselig at giennemlæses, for at erfare, hvorvidt de i Henseende til Indholden kunne ægtes antagelige, da de siden rettes i Henseende til Stiilen, hvilket Selskabet
3)

tiltæki; hvat Félagit einkum vill hafa á hendur salit heim Medlim í hvarri Kommission, er stundar geyml frædi. En halldi Kommissionin eitthvert rit eigi nedtafeligt, edr hafi þar um ólikar meiningar, þá skulu Kommissaríi í stuttu máli uppskrifa þau hellstu atrid, er virdaz at síða íniðti heirra vidtsku, og leggiaz þau þegar fram fyrir Félagit á næxtu mánuðar samskouun til frekari vidgiðrar og umdæmingar.

- 4) Til at ávinna því betri Tíma, at fá þau samþyktu rit tímanliga prentud, eiga Kommissionirnar án undandráttar at býria með Ritanna yfirlesir, og á hvarri sanfomu gjöra Félaginu grein á, hve mikil þar med framengt verdi.
- 5) Med því umdæming ritanna verdr á pennann hátt starpari, þá áminnáz Rithosfundarnir, at heir grandgæfilið halldi þær samþyktir, sem Félagit syrir laungu gjort hesir og auglýst í þess Rita Íta Bindini bls. xxxix Mo. I. ad svo miklu leiti, sem þar með er áqvedit, at Rithosfundarins nafn megi ekki til kynna géfa, helldr at Ritin skuli einlúngis merfia með nocturri einkunn, er þar með fylgia skal ritud utan á frálausann, samanbrotinn og læstanu sedil, hvar í innann Rithosfundrinn géstr nafn sitt til vitundar; eins megu menu fordaz þau ordatiltæki í Ritunum, er gjori þat uppstátt.
- 6) Meti Kommissaríi eitthvort rit at meztu gott og nýtjanlegt, en þó í síðum greinum gagnstædilegt almennt vidteknum óstædum, megu heir samei ekki unykreyta

skabet fornemmelig vil overlade til det antiquariske Medlem af hver Commission; men troer Commissionen nogen Afhandling ikke antægelig, eller derom ere ulige Meninger, optegne Commissarierne korte lig de vigtigste Poster, som formenes at være derimod, hvilke strax forelægges Selskabet i næste maanedlige Forsamling til nærmere Behandling og Bedömmelse.

- 4) For desbedre at vinde Tiid til de antagne Afhandlings betimelige Trykning, maae Commissarierne uden Ophold foretage de indkomne Afhandlings Giennemlæsning, og i hver Samling giøre Selskabet Rede for, hvorvidt dermed er avanceret.
- 5) Da Censuren saaledes bliver skærpet, saa erindres Forfatterne om, nøie at rette sig efter de Vedtægter, som Selskabet for længst haver samtykket og bekendtgiört i dets Skrivters 1ste Bind pag. xxxix No. I, saavidt derved er bestemt, at Forfatterens Navn ikke maae bekendtgiøres, men at Afhandlingerne skal allene mærkes med en Devise, hvilken Devise skal derhos følge skreven uden paa et Stykke sammenlagt og forseglet Papiir, hvorinden i Forfatteren giver sit Navn tilkiende; ligefaa maae man vogte sig for saadanne Udtryk i Stykkerne selv, som kunde røbe Forfatteren.
- 6) Finde Commissarierne en Afhandling for det mest god og brugbar, men dog i enkelte Poster at stride imod almindelig antagne Sætninger, maae de dog ikke

breyta neinu í meinungunni, hellsdr med stuttum at-
hungaseindum, er ásamt síðlu Ritinnu prentadar ver-
da, í liðstí látá, hvat heim syniz ábótavant á síf-
um síðum; en skyldu síkar vafasamar greinir allt
ofuvargar fyrirverda, þá skráseti heir umdæmning
sina þar yfir, sem þá ásamt Ritunum sendiz Höf-
undum heirra til umbreytingar og umbóta eptir 9da
Kap. 5. Art. Skráarinnar; og þar Félagit á um
at síá, þat síkir dómars edr athugasemdir gisriz ettid
med síku höglæti, er Félaginu sé verdugt, svo á
at leggja hvortveggju undir Félagsins dóm og sam-
þykti, ádr enn þeifar athugasemdir megu prentað,
ellegar dómarnir sendaz Rithosfundinum, hvat Skrif-
arinn sérslagi má lata sér ant um vera, at óras-
at halldiz.

- 7) Þeri þat til, at einn af heim volldu Kommissarlis
sé síalfr Rithosfundr, þá kann hann eingannbeginn
síalfr at dæma um Rit sitt; en í síkum tilburdi, sem
og heim, ef hann, vegna síkdóms edr annara lsg-
legra forfalla, getr eigi tekiz umdæmning nockur-
ar Ritgiordar á hendur, skal hann gëfa hinum
sídrum 2 Kommissarlis forfall sitt til vitundar, sem
þá hafa los at velia hann pridia Kommissari-
um, þó med því móti, at val hans gëfiz til kynna
á næxtu Félags samkomu. Félagit gisrir sér þar
at anki fullvísu um, at sérhvorr Kommissarlis, til
at sueida hiá allskonar hlutsemis og ofundar skini,
ástli þat loglegt forfall frá því at dæma um Rit
nockurt, þegar hann fyrir gëfit umbod, edr á ann-
ann hátt er vitandi ordinn fyrifram um Rithos-
und:

ikke forandre noget i Meningen, men ved korte Anmerkninger til saadanne Stader yttre hvad de have derimod at erindre, som ved Afhandlingens Trykning tilföies; men naar mange deslige tvivlsomme Poster forekomme, forfatte de deres skriftlige Censur derover, som da tillige med Afhandlingerne tilstilles Forfatterne, for at omarbeides i Fölge Lovenes 9 Cap. 5 Art., og da Selskabet bör paasee, at saadanne Critiqver eller Anmerkninger altid forfattes med en Selskabet værdig Beskedenhed, saa maac de forelægges Selskabet til Approbation, forinden Anmerkningerne kunne trykkes eller Censuren sendes Forfatteren, hvilket især Skriveren bör lade sig være angelegt at paasee overholder.

- 7) Skulde nogen af de udvalgte Commissarier selv være Forfatter, kan han ingenlunde selv bedömmе sin Afhandling, men i saa Fald, som og, om han formedelst Sygdom eller andet lovligt Forfald ikke kan paatage sig Censuren af en Afhandling, anmelder han sit Forfald for de tvende andre Commissarier, som da ere bemyndigede til selv at vælge deres trede Med-Commissarius, dog at dette Valg anmeldes i Selskabets næste Samling. Selskabet giör sig derhos forsikkret om, at enhver Commissarius, for at undgaae alt Skin af Partiskhed og Avind, anseer for lovligt Forfald til ikke at bedömmе et Skrivt, naar han ved Commission eller paa anden Maade forud er blevne vidende om Forfatterens

Navn

undarins Rafn, og hann, vegna frændsemiðs edr vin-
skapar merkia kynni með síðum fér, at hann sé eigi
til hlítar megnugr at reisa rönd vid medhalldi. En
jafnkiott sem silt Rit er dæmt af Kommisjóninni,
vísir hann aptr á sinn stad; en hinn, er heir tveir
Kommisjártí valit hafa í hans stad sem Medkomis-
sarium, silt þá aptr vid Kommisjónina.

§. 3.

Eptir því sem vidtekit er í 2 §. í tilliti til Rit-
anna umdæmingar, er ónaudsynlegt, at Félagit halldi
svo opt Samkomur frambegið, sem hingat til. Þær
ordusigu Samkomur, sem Skráarinnar 8 Kap. 5 Art.
þýðir at halda hvørn 14 dag, verda þess vegna eigi
halldnar utan einu sinni í hvortum mánuði Kl. 5 eftir
ir middegi á þann dag, sem Medslimunum með um-
ferdar-bréfi verdr hvort sinn fyrirfram tilkynnt. Þó
skal eingar Samkomur halda í Júnii Júlíi og Aug.
mánuðum, án þess nhrra Líma val edr adrir yfir-
ordulegir viddburdir gisri þar á nochra naudsyn, og
skulu þær þá á sama hátt áqvedað, og med umfer-
dar-bréfi tilkynnað Félagsins ordnslimum eptir Skráar-
innar 8 Kap. 6 Art.

§. 4

A Félagsins mánuðar Samkomum skal Skrifari
og Félagardir framtelia Félaginiu á Dönsku allt hvat
sérhvors heirra embatti snertir, til þess at fá þar uppá
Félagsins Úrkurd, sem þá innstrikað í sérhvors heirra
Protokol.

§. 5.

Navn, og han for Slægtskabs eller Venskabs Skyld skulde føle hos sig, at han ikke havde fornöden Styrke til at modstaae Velvillighed; men naar en saadan Afhandling er af Commissionen bedömit, tilträder han igien, og den af de tvende Commissarier i hans Sted valgte Med-Commissarius fraviger Commissionen.

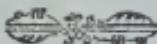
§. III.

Ved den i foranstasende 2 §. vedtagne Maade til de indsendte Afhandlings Bedömmelse, bliver fremdeles uufornödent, at Selskabet samles saa ofte som tilforn. De ved Lovenes 8 Cap. 2. §. befalede ordentlige Möder hver 14de Dag, forandres derfor til maanedlige Möder, saaledes at de holdes i Begyndelsen af hver Maaned om Aftenen Kl. 5 paa den Dag, som Medlemmerne ved en Circulaire bliver hver Gang forud bekjendtgiort, dog at derfra undta- ges Junii, Julii og Augusti Maaneder, i hvilke ingen Möder holdes, med mindre nye Lemmer til Votering anmeldes eller andre overordentlige Tilfælde skulde giøre det fornödent, da de i Overeensstemmelse med Lovenes 8 Cap. 6 §. berammes, og ved en ligeledes udstændende Circulaire bekjendtgiøres for Selskabets ordentlige Medlemmer.

§. IV.

I Selskabets maanedlige Forsamlinger referere Skriveren og Regnskabsføreren det som enhvers Embede vedkommer for Selskabet i det Danske Sprog, for derpaa at erholde Selskabets Resolution, som i deres særlige Protocoller bliver at nedskrive.

§. V.

§. 5.

Med því fiosldi hinna æfinlegu Ýfirordusíma, er eigi einlögis vaxinn längt um of á móti hinna Ordu- og Ýfirordusígra tólu at reikna, hessdr er og uggevænt, at Félagit missti eigi all-litit í teknum sínunum fyri þá skulð, at þat leyft hefur Ýfirordusínum sínunum at verda æfinligir Ýfirordusímir, á hann hátt, at þeim hefur bætt verit, hvat heir þángat til árliga borgat hafa, uppi þá 30 rd. sem eptir Skráarinnar 3 Kap. 3 Art. borgaz ega í senn, hvor vid Félagit misfir heim mun meira, sem þat kynni framvegis at get vænta sér af heirra árligu tillagi; þá er fyrir þessa grein vidtekit, at súlf atferd skuli eigi lengr vidgängaz, og at Félagit vilji eigi andvældsliga unna fleirum adgaunum til radar hinna æfinlegu Ýfirordusíma, utan vid férslig tækifæri, svo sem þegar ráða má af Tign, mannkostum og férsligu ástandi nockurs, er gjoraz vill þvíslir símr, at hann géti eigi á annann hátt notit hlutdeilda í Félagini.

§. 6.

Sérhöfðir, sem æfir at verda Félags-símur, skal látta einhvorn ordusígan Félags-sím annathvort mynnilega edr skrifstega tilkynna þat Forseta þess, at minzta kosti viku fyrir lok hvors mánuðar, til þess at áformar at val hans á næstu Samkomu, funni, eptir fyrifarandi 3 Grein, nögu tímansliga auglöst at verda.

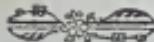
§. V.

De bestandig overordentlige Medlemmiers Tal er ikke allene opvoxet til en unatural Proportion mod de Ordentliges og Overordentliges Antal, men i Selskabets Indrægter tabes befrygtelig ikke lidet, ved det at Selskabet hidtil har bevilget, at overordentlige Medlemmer maatte træde over til hin Clasße, imod at hvad de hidtil have betalt aarlig, er blevet dem godtgjort i de efter Lovenes 3 Cap. 3 Art. paa engang betalende 30 Rdlr., hvorved Selskabets Casse taber det mere, som Casseen i Tiden kunne vente af deres aarlige Indskudde. Det er derfor vedtaget, at dette sidste ikke meere maae finde Sted, og at Selskabet ikke lettelig vil tilstede flere Adgang til dets bestandig overordentlige Medlemmers Clasße, uden i særdeles Tilfælde, saa som hvor der af et proponerende Medlems Værdighed, særdeles Egenskaber eller Forfatning kan skönnes, at han ikke på anden Maade kan tage Deel i Selskabet.

§. VI.

Enhver, som ønsker at blive optagen i Selskabet, maae enten skriftlig eller mundtlig ved en af Selskabets ordentlige Medlemmer anmeldte det for dets Forstander, i det mindste en Uge förend enhver Maaneds Slutning, for at hans forestaaende Valg i næste Möde kan i Overeensstemmelse med foranstaende 3 §. betimeligen blive kundgiort.

§. VII.

§. 7.

Eptir heiri umbreyting edr aukningu, sem nú skén er bædi í Forseta, Félirdis og Skrifara skyldum eptir Lagaskránni, hefir og álitiz naudsynlegt, at öll Félagsins opin bréf og sannur, peninga tilvísanir, umferdar-bréf, hvar með yfirordusigar Samkomur kunnugjoraz, og í stuttu máli, öll þau skisl, sem í Félagsins nafni, edr til þess framsara útgéfin verda, skuli af Forseta vera undirskrifud, og þar fyrir nedan af Félirdi og Skrifara, með litlu striki fyrir ofan nosn heira, eptir því sem hvors heirra embætti vidkemr.

§. 8.

Loksns skulu og þær Samþykktir, er Félagit áðr hefir auglystir í þess Rita ita Bindini bls. xxxix og xl., og í sta Bind.. bls. xxiv. framvegis óbriáladar standa.

Þetta var svo samþykkt á þess Íslenska Lærdóms-lista Félags almennilegri Samkomu í Kaupmannahöfn, þann 4da Apr. 1787.

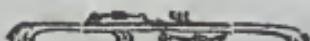
§. VII.

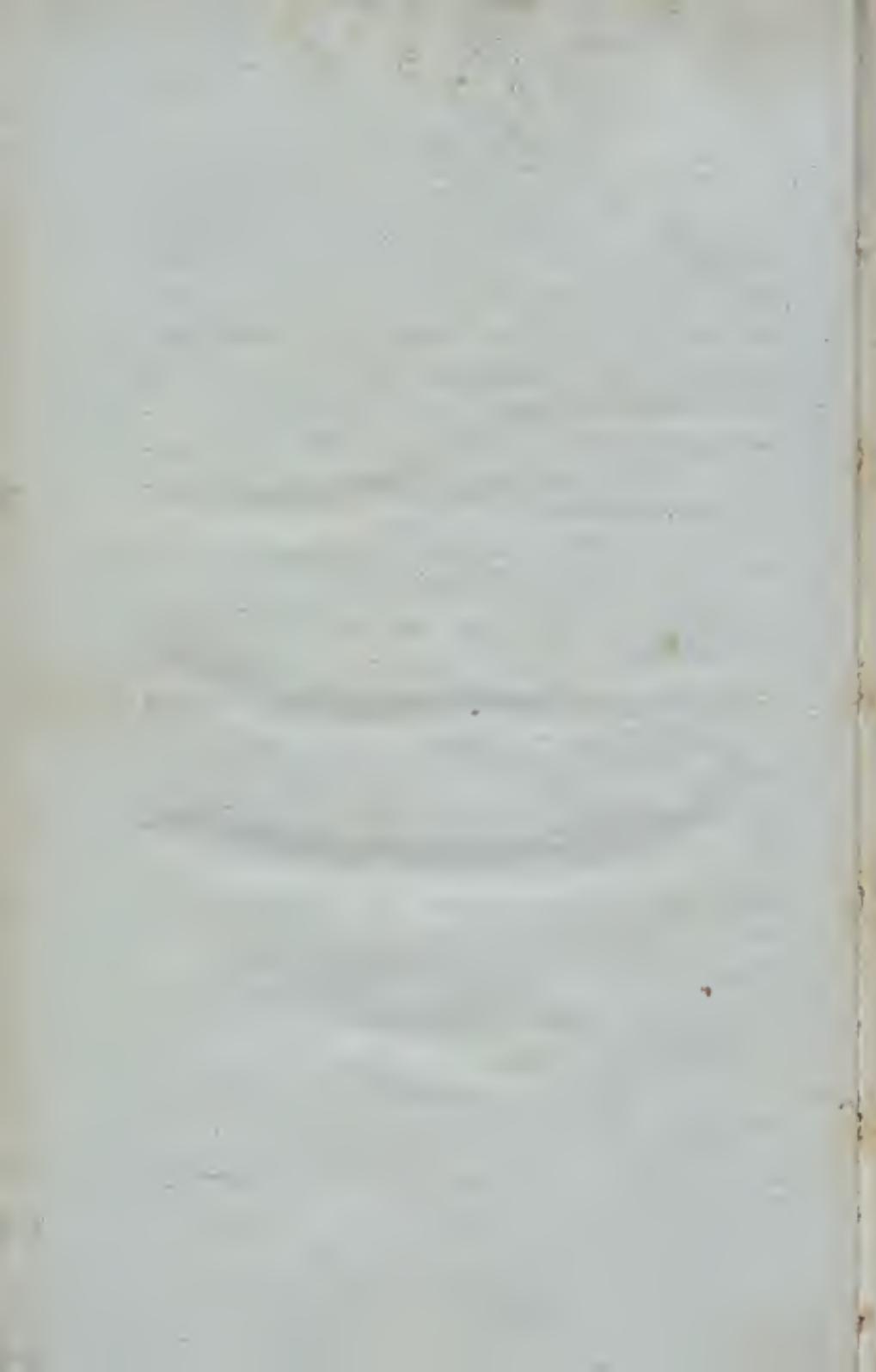
Den Forandring eller det Tillæg saavel til Forstanderens, som Regnskabsførerens og Skriverens Pligter efter Loven, er og anseet fornödент, at alle Selskabets Patenter, Breve, Penge-Anviisninger, Circulaire-Bekiedtgiørelser til overordentlige Forsamlinger, kort, alle Expeditioner, som i Selskabets Navn, eller til dets Tarv udfærdiges, skulle af dets Forstander være underskrevne, og derimod af Regnskabsføreren samt Skriveren parapherede, saavidt de enhvers Embede vedkomme.

§. VIII.

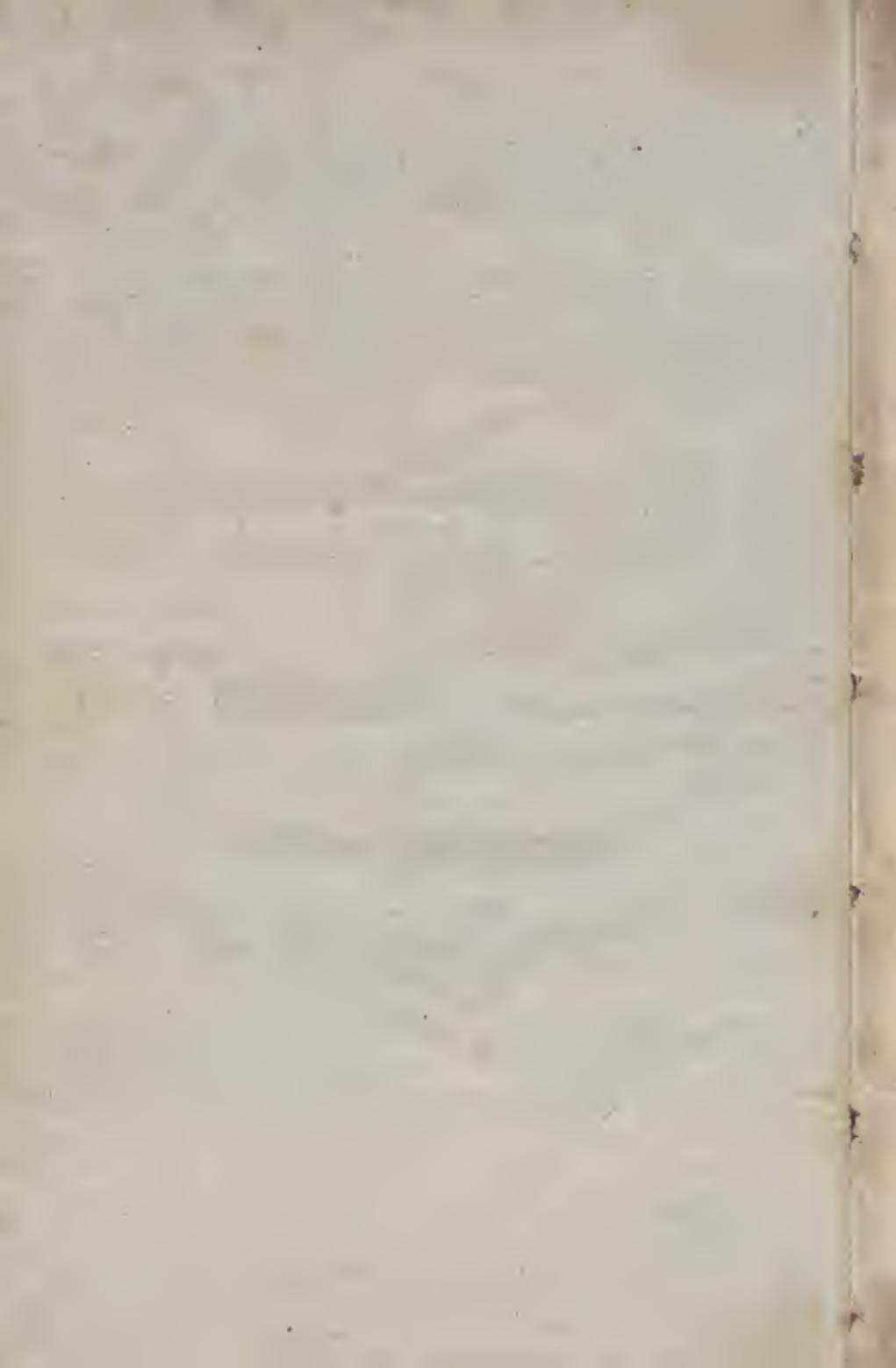
Endelig skulle og de Vedtægter, som Selskabet forhen haver kundgiort i dets Skrivters 1ste Bind, S. xxxix og xl. og i 6te Bind S. xxiv. fremdeles uforandrede staae ved Magt.

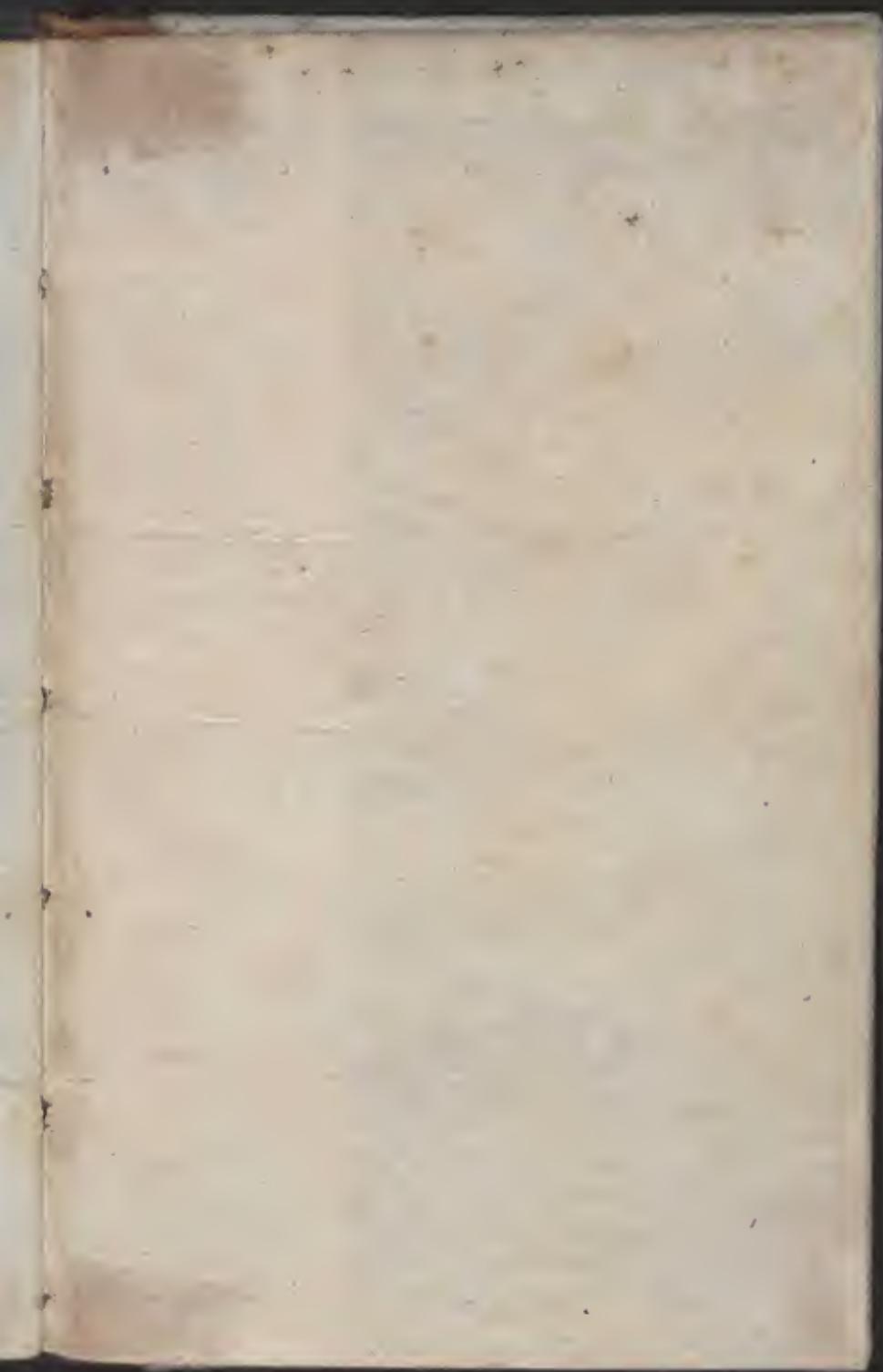
Saaledes vedtaget i det ISLANDSKE LITERATUR - SELSKABS *General-Forsamling*
i KIÖENHAVN den 4de April 1787.

600

~~600~~
700
700